

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z Języka Polskiego
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2011/2012**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: rejonowy
Data: 11 stycznia 2012 r.
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 12 stron i 30 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniu zamkniętym podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem „X” **bezpośrednio na arkuszu.**
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 60
Liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu: 49

Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	Razem
Liczba punktów możliwych do zdobycia	1	3	1	2	3	2	1	2	2	2	1	3	1	2	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	15	60
Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika konkursu																															

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący -	5. Członek -
2. Członek -	6. Członek -
3. Członek -	7. Członek -
4. Członek -	8. Członek -

Zadania od 1. do 10. odnoszą się do *Qvo vadis* Henryka Sienkiewicza.

Henryk Sienkiewicz *Quo vadis*

Jak Rzym Rzymem, nie widziano nic podobnego.

Lig trzymał dzikie zwierzę za rogi. Stopy jego zaryły się wyżej kostek w piasek, grzbiet wygiął mu się jak łuk napięty, głowa schowała się między barki, na ramionach mięśnie wystąpiły tak, że skóra niemal pękała pod ich parciem, lecz osadził byka na miejscu. I człowiek, i zwierzę trwali w takiej nieruchomości, iż patrzącym zdawało się, że widzą jakiś obraz przedstawiający czyny Herkulesa lub Tezeusza (...) Kto pierwsi się wyczerpie, kto pierwszy padnie, oto było pytanie, które dla tych rozmiłowanych w walkach widzów miało w tej chwili więcej znaczenia niż ich los własny, niż cały Rzym i jego panowanie nad światem. Ów Lig był im teraz półbogiem godnym czci i posągów. Sam cesarz wstał także. Oni z Tygellinem, słysząc o sile człowieka, umyślnie urządzili takie widowisko i drwiąc mówili sobie: „niechże ten Krotobójca pokona tura, którego mu wybierze”. (...)

Wtem głuchy, podobny do jęku ryk ozwał się z areny, po którym ze wszystkich piersi wyrwał się okrzyk i znowu zapadła cisza. Ludzie mniemali, że śnią, oto potworna głowa byka poczęła się przekręcać w żelaznych rękach barbarzyńcy. (...)

Coraz głuchszy, chrapliwszy i coraz boleśniejszy ryk tura pomieszał się ze świszczącym oddechem piersi olbrzyma. Głowa zwierzęcia przekręcała się coraz bardziej, a z paszczy wysunął się długi, spieniony język.

Chwila jeszcze i do uszu bliżej siedzących widzów doszedł jakby trzask łamanych kości, po czym zwierzę zwał się na ziemię ze skrzykiem śmiertelnie karkiem.

Wówczas olbrzym zsunął w gnieniu powrozy z jego rogów i wzięwszy dziewicę na ręce, począł oddychać śpiesznie. (...)

A amfiteatr oszalał.

Ściany budynku poczęły drżeć od wrzasku kilkudziesięciu tysięcy widzów. (...) Zewsząd ozwały się głosy o łaskę, namiętne, uparte, które wkrótce zmieniły się w jeden powszechny okrzyk. Ów olbrzym stał się teraz drogim dla tego rozmiłowanego w sile fizycznej ludu i pierwszą w Rzymie osobą. (...)

Nero zląkł się. Lud był wszechwładnym panem w cyrku. Poprzedni cesarowie, a zwłaszcza Kaligula, pozwalali sobie czasem iść wbrew jego woli, co zresztą wywoływało zawsze rozruchy, dochodzące nawet do przelewu krwi. Lecz Nero w odmiennym był położeniu. Naprzód jako komediant i śpiewak, potrzebował łaski ludu, po wtóre, chciał go mieć po swej stronie przeciw senatowi i patrycjuszom, a wreszcie po pożarze Rzymu usiłował wszelkimi sposobami przejednać go sobie i zwrócić jego gniew na chrześcijan. Zrozumiał wreszcie, że sprzeciwić się dłużej było wprost niebezpiecznie. Rozruch, poczęty w cyrku, mógł ogarnąć całe miasto i mieć nieobliczalne następstwa.

Spojrzał więc raz jeszcze na Subriusza Flawiusza, na centuriona Scewina, krewnego senatora, na żołnierzy i widząc zmarszczone wszędzie brwi, wzruszone twarze i utkwione w siebie oczy, dał znak łaski.

Wówczas grzmot oklasków rozległ się od góry do dołu. Lud pewien już był życia skazanych, gdyż od tej chwili wchodzili oni pod jego opiekę i nawet cesarz nie ośmieliłby się ścigać ich dłużej swą zemstą.

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, Warszawa, Oficyna Wydawnicza *Vocatio* 1995, s. 517, 518, 520.

Zadanie 1. (1 pkt)

Podaj cel, dla którego Ursus walczy z turem.

.....
.....

Zadanie 2. (3 pkt)

W przytoczonym fragmencie występują różne określenia Ursusa. Wyjaśnij, dlaczego był tak nazwany.

Lp.	Określenie Ursusa	Wyjaśnienie określenia
1.	Krotobójca	
2.	olbrzym	
3.	półbóg	

Zadanie 3. (1 pkt)

Walka Ursusa z turem jest zestawiona z obrazem przedstawiającym czyny Herkulesa i Tezeusza, ponieważ wszyscy trzej

- A. mieszkali w Rzymie.
- B. nosili łacińskie imiona.
- C. walczyli i pokonali byka.
- D. żyli za panowania Nerona.

Zadanie 4. (2 pkt)

Podaj dwa sposoby, za pomocą których budowana jest wiarygodność opisywanej sytuacji.

1.
2.

Zadanie 5. (3 pkt)

Podaj trzy powody, dla których Neronowi zależało na zjednaniu sobie ludu. Nie cytuj.

1.
2.
3.

Zadanie 6. (2 pkt)

Nazwij stopień przymiotników użytych w zdaniu *Coraz głuchszy, chrapliwszy i coraz boleśniej ryk tura pomieszał się ze świszczącym oddechem piersi olbrzyma* oraz określ funkcję tych przymiotników dla sensu zdania.

- a) Stopień przymiotników
- b) Funkcja użytych przymiotników

Zadanie 7. (1 pkt)

Zastąp archaizm *zewsząd* jego współczesnym odpowiednikiem.

.....

Zadanie 8. (2 pkt)

Nazwij środek artystyczny podkreślony w zdaniu i określ funkcję, jaką w nim pełni.

Kto pierwszej się wyczerpie, kto pierwszy padnie, oto było pytanie, które dla tych rozmiłowanych w walkach widzów miało w tej chwili więcej znaczenia niż ich los własny, niż cały Rzym i jego panowanie nad światem.

- a) Nazwa środka artystycznego
- b) Funkcja środka artystycznego

Zadanie 9. (2 pkt)

Wyjaśnij sens metaforycznego określenia *amfiteatr oszalał* i nazwij ten środek artystyczny.

- a) Sens
- b) Nazwa

Zadanie 10. (2 pkt)

Wyjaśnij ortograficzny zapis słów *cezar* i *Cezar*.

- a) Słowo *cezar*
- b) Słowo *Cezar*

Zadania od 11. do 21. odnoszą się do recenzji *Poczwarki* Doroty Terakowskiej.

Nadnaturalny dar ułomności

1. "Poczwarka" to historia małżeństwa, które najpierw ustawiło sobie życiorysy, zrobiło kariery, zbudowało dom, osiągnęło pozycję, aż wreszcie, gdy ona miała lat 34, on 37, zdecydowali się na dziecko. I choć zapewnili dziecku prawie wszystko jeszcze przed urodzeniem - włącznie ze studiami na Harvardzie - nie przewidzieli poczwarki.
2. Pomimo agresywnej postawy ojca, który chce dziecko po prostu przekazać pod opiekę specjalną, matka zabiera córkę do domu. Od tego momentu, z dnia na dzień i z roku na rok, rodzina się rozpada: matka żyje wyłącznie z córką i wyłącznie dla niej, ojciec poświęca się całkowicie pracy, przynoszącej dostateczne dochody, by mógł co tydzień na brzegu kuchennego stołu zostawiać pieniądze. Córka, nazwana przez matkę Myszka, nie spotyka się z dziećmi, nie idzie do specjalnego przedszkola ani do szkoły - jest bowiem ciężkim przypadkiem Downa, jakby głębszym wariantem upośledzenia. (...)
3. Z tego streszczenia widać, na czym polegał problem Terakowskiej. Chciała napisać baśń realistyczną, chciała zachować aurę cudowności, opowiadając historię Kopciuszka, który nigdy nie pojedzie na bal. Pisarka postanowiła bowiem przekonać nas do sprzecznych rzeczy: że nie powinniśmy oczekiwać cudu wyklucia się motyla z poczwarki, a równocześnie, że w dziewczynce spoczywa jakiś dar nadnaturalny (...)
4. Terakowska wyraźnie przeciwstawia się sztuce kompensacyjnej (seriale telewizyjne, harlequiny), ale sama do taniego pocieszenia zmierza; występuje przeciw stereotypom, ale chętnie się nimi posługuje (toksyczny ojciec, ofiarna matka, tajemnica rodzinna); dąży do przedstawienia konkretnego przypadku, a zarazem ciąży ku przypowieści, która zwalnia ją z opisu realiów dnia codziennego i pozwala na patos, uogólnienie i sentymentalizm.
5. Warto jednak podkreślić, że tego rodzaju zarzuty rodzą się dzięki powieści, która uzmysławia ogrom kłopotów związanych z przedstawianiem ułomnego dziecka. Ponadto, jeśli słuszne jest przekonanie, że literatura dzieli się na dosercową i domóżgową, to książka Terakowskiej dotrze tam, gdzie powinna. Dotrze bezbłędnie do czułych odbiorców i zrobi wśród nich wiele dobrego.

Dzięki "Poczwarcie" możemy zrozumieć, że nasza normalność - przekształcana w obowiązujący wzorzec - potrafi być głębą codziennej przemocy i powszedniego okrucieństwa. Kiedy uważamy swoją zwykłość za wcielenie cech pożądaných, każde odstępstwo od normy zepchniemy w obcość. Dopiero poszerzenie normy pozwala traktować ułomność jako jeszcze jedną różnicę w wielości, a nie jako gorszość. Powieść Terakowskiej - przeznaczona dla wszystkich, którzy szukają inności daleko, nie zauważają jej natomiast wokół siebie - jest właśnie taką literacką próbą poszerzenia normy.

Przemysław Czapliński, *Nadnaturalny dar ułomności*, „Polityka” 2001, nr 14 (2294), s.51.

Zadanie 11. (1 pkt)

Recenzja jako gatunek publicystyczny posiada ściśle określoną kompozycję. Podaj numery akapitów, które odpowiadają wskazanym elementom recenzji.

Lp	Kompozycyjny element recenzji książki	Numer/y akapitów
1.	Informacja o książce (streszczenie książki; informacja o książce i autorze)	
2.	Ocena (opinie o książce)	
3.	Podsumowanie (podsumowanie rozważań, uogólniona opinia autora recenzji)	

Zadanie 12. (3 pkt)

Upośledzona dziewczynka jest nazwana *ciężkim przypadkiem Downa, poczwarką, Myszka*. Biorąc pod uwagę treść powieści, wyjaśnij znaczenia tych określeń dziewczynki.

Lp	Określenia dziewczynki	Znaczenie określeń
1.	<i>ciężki przypadek Downa</i>	
2.	<i>poczwarka</i>	
3.	<i>Myszka</i>	

Zadanie 13. (1 pkt)

W podanym zdaniu podkreślone sformułowanie zamień na inne, synonimiczne.

"Poczwarka" to historia małżeństwa, które ustawiło sobie życiorysy.

"Poczwarka" to historia małżeństwa, które

Zadanie 14. (2 pkt)

O rodzinie Myszkę recenzent napisał, że „się rozpada”. Podaj dwie przyczyny, które powodują rozpad rodziny.

- 1)
- 2)

Zadanie 15. (1 pkt)

Wyjaśnij, co w kontekście treści powieści oznacza stwierdzenie, że autorka opowiada *historię Kopciuszka, który nigdy nie pojedzie na bal*.

.....
.....

Zadanie 16. (1 pkt)

Stereotyp to pogląd zawierający opinie zawsze

- A. pozytywne.
- B. uproszczone.
- C. zawsze negatywne.
- D. poparte argumentami.

Zadanie 17. (2 pkt)

Podaj argument potwierdzający opinię o matce i ojcu Myszki.

Lp	Stereotypowa opinia	Argument potwierdzający stereotypową opinię
1.	ofiarna matka	
2.	toksyczny ojciec	

Zadanie 18. (2 pkt)

Co to znaczy, że *literatura dzieli się na dosercową i domóżgową*. Wyjaśnij znaczenie podanych sformułowań.

- a) *Literatura dosercowa*, czyli literatura
-
- b) *Literatura domóżgowa*, czyli literatura
-

Zadanie 19. (1 pkt)

Na czym polega sprzeczność, którą zauważa autor recenzji, między intencją autorki a treścią powieści.

.....
.....

Zadanie 20. (1 pkt)

Autorka powieści, opisując losy Myszki, przedstawia ułomność jako

- A. jeszcze jedną wersję człowieczeństwa.
- B. uzasadnioną przyczynę dyskryminacji.
- C. odstępstwo od normy zasługujące na odtrącenie.
- D. uzasadnioną przyczynę uznania kogoś za gorszego.

Zadanie 21. (1 pkt)

Recenzja Przemysława Czaplińskiego jest napisana stylem

- A. naukowym.
- B. potocznym.
- C. urzędowym.
- D. publicystycznym.

Zadania od 22. do 28. odnoszą się do *Cebuli* Wisławy Szymborskiej.

Wisława Szymborska *Cebula*

Co innego cebula.
Ona nie ma wnętrzości.
Jest sobą na wskroś cebula
do stopnia cebuliczności.
Cebulasta na zewnątrz,
cebulowa do rdzenia,
mogłaby wejrzeć w siebie
cebula bez przerażenia.

W nas obczyzna i dzikość
ledwie skórą przykryta,
inferno¹ w nas interny²,
anatomia gwałtowna,
a w cebuli cebula,
nie pokrętne jelita.
Ona wielekroć naga,
do głębi itympodobna.

Byt niesprzeczny cebula,
udany cebula twór.
W jednej po prostu druga,
w większej mniejsza zawarta,
a w następnej kolejna,
czyli trzecia i czwarta.
Dośrodkowa fuga.
Echo złożone w chór.

Cebula, to ja rozumiem:
najnadobniejszy brzuch świata.
Sam sie aureolami
na własną chwałę oplata.
W nas - tłuszcz, nerwy, żyły,
śluzy i sekretności.
I jest nam odmówiony
idiotyizm doskonałości.

¹inferno (wł. *piekło*) – pierwsza część *Boskiej Komedii* Dantego Alighieri

²interna (z łac. *internus* – *wewnętrzny*) – potoczna, zwyczajowa lub żargonowa nazwa działu medycyny, zajmującego się schorzeniami narządów wewnętrznych. Właściwa nazwa – *choroby wewnętrzne* lub *medycyna wewnętrzna* (nazwa używana głównie w Polsce)

Zadanie 22. (2 pkt)

Wypisz z tekstu dwa słowa, za pomocą których ujawnia się podmiot liryczny, i określ, jaka to część mowy.

a) Słowa

b) Część mowy.....

Zadanie 23. (2 pkt)

Określ różnicę między anatomią cebuli i człowieka. Uzupełnij zdanie.

Główna różnica między cebulą i człowiekiem dotyczy budowy (anatomii),
ponieważ cebula

a człowiek

Zadanie 24. (1 pkt)

Nazwij zabieg stylistyczny zastosowany przez poetkę przy opisie cebuli i człowieka.

.....

Zadanie 25. (1 pkt)

Wyjaśnij sens metaforycznego określenia *anatomia gwałtowna*.

.....

Zadanie 26. (1 pkt)

Określ, jaką częścią mowy jest neologizm *cebuliczność*.

.....

Zadanie 27. (1 pkt)

Wyjaśnij, jak został zbudowany neologizm *itympodobna*.

.....

Zadanie 28. (1 pkt)

Zacytuj fragment wiersza, który pełni funkcję aforyzmu.

.....

.....

Zadanie 29. (1 pkt)

W kontekście całego wiersza wyjaśnij sens jego puenty.

.....

.....

.....

Brudnopis

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego – II etap
dla uczniów gimnazjum woj. śląskiego
w roku szkolnym 2011/2012

Lp.	Model odpowiedzi	Schemat punktowania zadań												
	Uczeń otrzymuje punkt(y) za													
1.	określenie celu, którym jest chęć ocalenia Ligii. np. Ursus walczy z turem, ponieważ chce ocalić Ligię przywiązaną do rogów zwierzęcia.	0-1												
2.	poprawne wyjaśnienia określeń Ursusa. np. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Lp.</th> <th style="text-align: center;">Określenie Ursusa</th> <th style="text-align: center;">Wyjaśnienie określenia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Krotobójca</td> <td>Ursus zabił Krotona</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>olbrzym</td> <td>Ursus był dużego wzrostu, dużej postury.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>półbóg</td> <td>Ursus zadziwił swoją postawą i zasłużył na cześć ludu. (lub: Ursus był uwielbiany przez lud po pokonaniu tura.)</td> </tr> </tbody> </table>	Lp.	Określenie Ursusa	Wyjaśnienie określenia	4.	Krotobójca	Ursus zabił Krotona	5.	olbrzym	Ursus był dużego wzrostu, dużej postury.	6.	półbóg	Ursus zadziwił swoją postawą i zasłużył na cześć ludu. (lub: Ursus był uwielbiany przez lud po pokonaniu tura.)	0-1-2-3 1 pkt za każde poprawne wyjaśnienie
Lp.	Określenie Ursusa	Wyjaśnienie określenia												
4.	Krotobójca	Ursus zabił Krotona												
5.	olbrzym	Ursus był dużego wzrostu, dużej postury.												
6.	półbóg	Ursus zadziwił swoją postawą i zasłużył na cześć ludu. (lub: Ursus był uwielbiany przez lud po pokonaniu tura.)												
3.	wskazanie odpowiedzi C.	0-1												
4.	podanie dwóch sposobów budowania wiarygodności opisywanej sceny. np. <ul style="list-style-type: none"> – Przywołanie konkretnych postaci historycznych (Neron, Kaligula) – Wskazanie konkretnego miejsca (Rzym, amfiteatr w Rzymie) – Opis prześladowania chrześcijan jako zjawiska typowego dla tych czasów historycznych. – Dbłość o szczegóły opisu. – Plastyczność opisu. – Odtworzenie nastroju towarzyszącego opisywanej scenie. 	0-1-2 1 pkt za każdy poprawny argument												
5.	podanie przyczyn decyzji Nerona. np. <ul style="list-style-type: none"> – Potrzebował przychylności ludu dla swoich artystycznych dokonań. – Potrzebował przychylności ludu, żeby wykorzystać go w polityce przeciwko senatowi i patrycjuszom. – Chciał zjednać lud, aby przekonać go do kłamliwego wyjaśnienia, że chrześcijanie podpalili Rzym. – Bał się reakcji ludu, rozruchów. 	0-1-2-3 1 pkt za każdy poprawny powód decyzji. (Nie przyznaje się punktów za cytowanie.)												
6.	poprawne określenie stopnia przymiotników i wskazanie budowania grozy jako ich funkcji dla sensu zdania. a) Stopień przymiotników: wyższy b) Funkcja: budowanie grozy, porównanie natężenia grozy. (lub: podkreślenie grozy ryku tura przed śmiercią.)	0-1-2 Punkty cząstkowe: 1 pkt za a) 1 pkt za b)												
7.	poprawne podanie współczesnego odpowiednika archaizmu <i>zewszaqd</i> . np. z każdej strony.	0-1												
8.	nazwanie wskazanego środka artystycznego i jego funkcji. a) Nazwa: wyczenie (lub powtórzenie, powtórzenie struktury składniowej) b) Funkcja: Zwiększa ekspresję, podkreśla grozę, patos, podniosłość sceny (lub: Zwraca uwagę na prezentowane treści). Dopuszczalne: służy rytmizacji tekstu.	0-1-2 Punkty cząstkowe: 1 pkt za a) 1 pkt za b)												
9.	nazwanie wskazanego środka artystycznego i określenie jego sensu w zdaniu. c) np. Ludzie w amfiteatrze byli bardzo podekscytowani, krzyčzeli. d) personifikacja	0-1-2 Punkty cząstkowe: 1 pkt za a) 1 pkt za b)												

10.	<p>wyjaśnienie ortograficznego zapisu obu słów.</p> <p>a) Słowo <i>cezar</i> oznacza monarchę, władcę (tytuł monarchy).</p> <p>b) Słowo <i>Cezar</i> jest nazwą własną, czyli odnosi się do konkretnej postaci historycznej. (Niekonieczne są szczegółowe informacje: nazwa odnosi się do Gajusza Juliusza Cezara, który był wybitnym rzymskim politykiem, wodzem, dyktatorem.)</p>	<p>0-1-2</p> <p>Punkty częstkowe: 1 pkt za a) 1 pkt za b)</p>												
11.	<p>wskazanie numerów akapitów, które odpowiadają wskazanym treściom.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp</th> <th>Kompozycyjny element recenzji książki</th> <th>Numer/y akapitu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4.</td> <td>Informacja o książce</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Ocena</td> <td>3,4</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Podsumowanie</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>	Lp	Kompozycyjny element recenzji książki	Numer/y akapitu	4.	Informacja o książce	1,2	5.	Ocena	3,4	6.	Podsumowanie	5	0-1
Lp	Kompozycyjny element recenzji książki	Numer/y akapitu												
4.	Informacja o książce	1,2												
5.	Ocena	3,4												
6.	Podsumowanie	5												
12.	<p>Poprawne wyjaśnienie określeń dziewczynki.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp</th> <th>Określenia dziewczynki</th> <th>Znaczenie określeń</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4.</td> <td><i>ciężki przypadek Downa</i></td> <td>biologiczne określenie ułomności dziewczynki, nazwa choroby</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td><i>poczwarka</i></td> <td>określenie podkreślające ułomność dziewczynki jako bycie gorszym</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td><i>Myszka</i></td> <td>określenie podkreślające czuły stosunek matki do córki, pieszczotliwe</td> </tr> </tbody> </table>	Lp	Określenia dziewczynki	Znaczenie określeń	4.	<i>ciężki przypadek Downa</i>	biologiczne określenie ułomności dziewczynki, nazwa choroby	5.	<i>poczwarka</i>	określenie podkreślające ułomność dziewczynki jako bycie gorszym	6.	<i>Myszka</i>	określenie podkreślające czuły stosunek matki do córki, pieszczotliwe	<p>0-1-2-3</p> <p>1 pkt za każde poprawne wyjaśnienie określeń w kontekście treści książki.</p>
Lp	Określenia dziewczynki	Znaczenie określeń												
4.	<i>ciężki przypadek Downa</i>	biologiczne określenie ułomności dziewczynki, nazwa choroby												
5.	<i>poczwarka</i>	określenie podkreślające ułomność dziewczynki jako bycie gorszym												
6.	<i>Myszka</i>	określenie podkreślające czuły stosunek matki do córki, pieszczotliwe												
13.	<p>rozumienie potocznego określenia <i>ustawienia</i> jako zaplanowania. Np. ... ambitnie zaplanowało życie rodziny. (lub:...dokładnie zaplanowało życie rodziny.)</p>	0-1												
14.	<p>podanie dwóch przyczyn, które powodują rozpad rodziny. np. brak miłości, brak wzajemnego zrozumienia(ojciec rodziny), nadmierne oczekiwania wobec innych członków rodziny, brak akceptacji .</p>	<p>0-1-2</p> <p>1 pkt za jedną przyczynę</p>												
15.	<p>wskazanie w wyjaśnieniu różnicy między sytuacją Kopciuszka a dziewczynki. np. Myszka żyje w realnym świecie i jako ułomne dziecko nie przeżyje takiego cudu, jak Kopciuszek, nie zmieni się jej sytuacja życiowa.</p>	0-1												
16.	wskazanie odpowiedzi B.	0-1												
17.	<p>wyjaśnienie stereotypowej opinii, przy czym argumentem może być zarówno uogólnienie jak i konkret.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp</th> <th>Stereotypowa opinia</th> <th>Argument potwierdzający stereotypową opinię</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>3.</td> <td>ofiarna matka</td> <td>Poświęca się dla córki, kocha ją, stara się ją rozumieć. (Nie chce oddać dziecka pod opiekę społeczną, sama się nim zajmuje.)</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>toksyczny ojciec</td> <td>Nie kocha córki, nie rozumie jej, zabezpiecza tylko materialne potrzeby rodziny. (Chce oddać córkę pod opiekę społeczną.)</td> </tr> </tbody> </table>	Lp	Stereotypowa opinia	Argument potwierdzający stereotypową opinię	3.	ofiarna matka	Poświęca się dla córki, kocha ją, stara się ją rozumieć. (Nie chce oddać dziecka pod opiekę społeczną, sama się nim zajmuje.)	4.	toksyczny ojciec	Nie kocha córki, nie rozumie jej, zabezpiecza tylko materialne potrzeby rodziny. (Chce oddać córkę pod opiekę społeczną.)	<p>0-1-2</p> <p>1 pkt za jeden argument</p>			
Lp	Stereotypowa opinia	Argument potwierdzający stereotypową opinię												
3.	ofiarna matka	Poświęca się dla córki, kocha ją, stara się ją rozumieć. (Nie chce oddać dziecka pod opiekę społeczną, sama się nim zajmuje.)												
4.	toksyczny ojciec	Nie kocha córki, nie rozumie jej, zabezpiecza tylko materialne potrzeby rodziny. (Chce oddać córkę pod opiekę społeczną.)												
18.	<p>wyjaśnienie znaczeń podanych sformułowań na podstawie ich budowy. np. a) <i>Literatura dosercowa</i>, czyli literatura odwołująca się do serca, emocji odbiorcy, irracjonalnych przesłanek. b) <i>Literatura domózgowa</i>, czyli literatura odwołująca się do intelektu, rozumu odbiorcy, racjonalnych przesłanek.</p>	<p>0-1-2</p> <p>Punkty częstkowe: 1 pkt za a) 1 pkt za b)</p>												
19.	<p>określenie jednej sprzeczności w kontekście treści recenzji. np. – Autorka nie chce, by powieść była jak harlequin, ale wykorzystuje banalne rozwiązania, typowe dla harlequinów (tanie pocieszenia). – Autorka nie chce operować stereotypami, ale powieść zawiera stereotypy (stereotypy ról w rodzinie). – Autorka opisuje życie konkretnej ułomnej dziewczynki i jej rodziny, ale nie</p>	0-1												

	opowiada o realnych trudnościach tego życia, ucieka w patos, sentymentalizm, uogólnienia typowe dla przypowieści.	
20.	wskazanie odpowiedzi A.	0-1
21.	wskazanie odpowiedzi D.	0-1
22.	wypisanie zaimków i nazwanie tej części mowy. a) <i>nas, nam, ja</i> b) Zaimek (lub: zaimek rzeczowny)	0-1-2 Punkty częstkowe: 1 pkt za a) 1 pkt za b)
23.	wskazanie głównej różnicy, odnoszącej się do stopnia skomplikowania budowy cebuli i człowieka. np. Główna różnica między cebulą i człowiekiem dotyczy budowy (anatomii), ponieważ cebula ma prostą budowę (wszystkie warstwy cebuli są takie same), a człowiek posiada skomplikowaną budowę ciała.	0-1-2 1 pkt za każde uzupełnienie luki.
24.	wykazanie się znajomością kompozycji wiersza. np. kontrast (dopuszczalne: porównanie przeciwieństw, zestawienie przeciwieństw).	0-1
25.	wskazanie w wyjaśnieniu na skomplikowanie anatomii człowieka. np. skomplikowana budowa, złożona budowa	0-1
26.	określenie, jaką częścią mowy jest wskazany neologizm. rzeczownik	0-1
27.	poprawne wnioskowanie na temat budowy wyrazu. np. połączenie (zrost) trzech słów: <i>i, tym, podobna</i> pisanych łącznie	0-1
28.	rozpoznanie aforyzmu w wierszu. <i>I jest nam odmówiony idiotyzm doskonałości.</i>	0-1
29.	odczytanie ironii i paradoksu zawartych w wierszu. np. Doskonałość człowieka polega na jego niedoskonałości. (lub: Człowiek nie jest doskonały, ale ponieważ doskonałość jest idiotyzmem, nie jest przez niego cechą pożądaną.) (lub: Człowiek nie żałuje, że jest niedoskonały, ponieważ doskonałość jest idiotyzmem.)	0-1
30.	Kryteria oceny wypracowania:	0-15
	1. Treść: – podanie argumentu, że tolerancja może być dobrem – przykład z literatury, – podanie argumentu, że tolerancja może być dobrem – przykład z życia codziennego, – podanie argumentu, że tolerancja może być złem – przykład z literatury, – podanie argumentu, że tolerancja może być złem – przykład z życia codziennego, – podsumowanie rozważań. Uczeń otrzymuje punkty za uwzględnieniu w pracy powyższych elementów (1 pkt. za jeden z pięciu wymienionych elementów).	0-5
	2. Kompozycja – tekst ucznia jest rozprawką.	0-1
	3. Przestrzeganie graficznej segmentacji tekstu Uczeń otrzymuje punkt, jeśli stosował graficzną segmentację tekstu (akapity, wyodrębnienie głównych części pracy).	0-1
	4. Pisanie tekstu spójnego pod względem logicznym i składniowym Uczeń otrzymuje punkt, jeśli napisał tekst spójny pod względem logicznym i składniowym.	0-1
	5. Przestrzeganie poprawności językowej	0-1-2-3

	0 -3 bł. – 3 pkt. 4 bł. – 2 pkt. 5 bł. – 1 pkt. 6 bł. – 0 pkt.	
	6. Dostosowanie stylu wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej Uczeń otrzymuje punkt, jeśli konsekwentnie posługiwał się stylem charakterystycznym dla wywołu argumentacyjnego.	0-1
	7. Przestrzeganie zasad ortografii 0 bł. – 2 pkt. 1 bł. – 1 pkt. 2 bł. – 0 pkt.	0-1-2
	8. Przestrzeganie zasad interpunkcji Dopuszczalne 3 błędy.	0-1